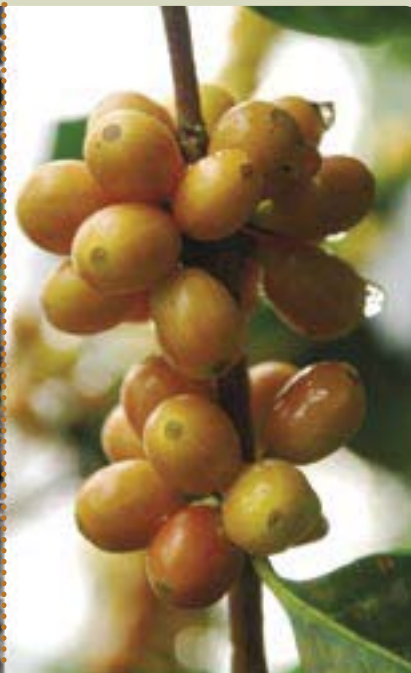

Groenhart vzw Jaarverslag 2011

INHOUD

1.	VOORWOORD door de voorzitter	3
2.	ORGANISATIE	4
2.1	Historiek	4
2.2	Visie	4
2.3	Missie	4
3.	NETWERK	5
3.1	Organigram	5
3.2	Algemene Vergadering	5
3.3	Raad van Bestuur	6
3.4	Personeel	6
3.5	Groenhart en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen	6
3.6	Partnerorganisaties	7
3.7	Lidmaatschappen	8
4.	IN HET ZUIDEN	9
4.1	Vlaams Fonds Tropisch Bos: lopende projecten (2008 en 2010) en oproep projectvoorstellen (2011)	9
4.2	Telenet investeert in herbebossing met inheemse soorten op gedegradende graslanden in Ecuador	12
4.3	Duurzame ontwikkeling van rurale gemeenschappen in het deelrivierbekken van de Burgay (Ecuador) – FASE II	14
4.4	Behoud en duurzaam beheer van strategische ecosystemen in het microwater- bekken van de rivier Tabacay (Ecuador)	15
4.5	Implementatie van een model van duurzame handel van FSC-gecertificeerd hout in de Peruviaanse amazone	16
4.6	Implementatie van een model van duurzame handel van FSC-gecertificeerd hout in de Peruviaanse amazone (2)	17
4.7	“Save the trees”: Versterking van de technische capaciteiten van de Asháninka voor het betere beheer en herstel van de bossen in gemeenschapsbezit in het district Río Tambo	17
4.8	1 miljoen bomen voor de Tropen (Ecuador en Bolivia)	18
4.9	Versterking van de ‘vereniging van gemeenschappen van het beschermd bos Cubilán’ met speciale aandacht voor bijentelers-Azogues (Ecuador)	19
5.	IN VLAANDEREN	20
5.1	Educatief traject voor toekomstige vakwerkers in de houtsector over bos en klimaat in mondiale context	20
5.2	Kleur het bos van je dromen	21
5.3	Werking in Oost-Vlaanderen	22
5.4	Spring een gat in de lucht want anders kan de aarde je niet houden	23

6.	FINANCIEEL VERSLAG	24
6.1	Resultatenrekening	24
6.2	Balans	26
7.	DUURZAAMHEIDSVERSLAG	27
7.1	Milieu	27
7.2	Tewerkstelling	28
8.	OVER DIT VERSLAG	29
9.	GRI-INHOUDSOPGAVE	30

Panta rhei, alles is in verandering, dit jaar meer dan ooit. Terwijl u dit leest, gaat Groenhart onder een nieuwe naam door het leven, en Groenhart niet alleen: de banden tussen Groenhart en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen werden verder aangehaald en de reeds lang bestaande plannen voor een vergaande functionele samenwerking werden concreet gemaakt. Tegen de tijd dat u dit jaarverslag in handen houdt treden deze twee organisaties onder één naam naar buiten: BOS+.

Door op deze manier onze krachten te bundelen willen wij dé organisatie zijn die: 1) zich inzet voor bosuitbreiding, bosbehoud en duurzaam bosbeheer in Vlaanderen, en 2) dit engagement in Vlaanderen vertaalt en aanvult met een (minstens!) even sterk engagement in het Zuiden. Met een nieuwe naam komt een nieuw logo, een nieuwe website, een nieuwe huisstijl... neem alvast een kijkje op www.bosplus.be.

Deze naamsverandering springt zeker in het oog, maar is niet het belangrijkste wapenfeit van het afgelopen jaar, dat ook een jaar in beweging was op het vlak van de projecten. Met de goedkeuring van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking werd een tweede educatief project opgestart, namelijk 'Kleur het bos van je dromen', waarmee Groenhart haar noordwerking gevoelig uitbreidt. Een personeelsaanwerving in dit kader brengt het Groenhart-team op vijf medewerkers.

Ook in onze Zuidprojecten staan we niet stil: het Telenet-project betekent een nieuwe stap vooruit: nog nooit engageerden we ons voor zoveel geld en voor zo'n lange termijn. Nu ja, een stap vooruit is vaak ten dele een stap in het ongewisse!! Dank zij dit project worden er in Ecuador meer dan 500.000 bomen aangeplant op gedegradeerde weilanden.

Volgend jaar hopen we dankzij de samenwerking met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen nog sneller te kunnen voortwerken aan méér en beter bos, in Vlaanderen én in de wereld.

Geert Lejeune

Voorzitter Groenhart vzw

2 ORGANISATIE

2.1 Historiek

Groenhart is een jonge ngo die ontstaan is in 2003 en sindsdien beheerder is van het Vlaams Fonds Tropisch Bos, in consortium met WWF en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen. Gedurende jaren heeft Groenhart op die manier een netwerk opgebouwd met lokale organisaties uit het Zuiden die zij begeleidt en ondersteunt in de planning, uitvoering en evaluatie van projecten.

Ondertussen worden er ook projecten gefinancierd met hulp van DGD (Belgische ontwikkelings samenwerking), BTC (het Belgisch Ontwikkelingsagentschap), Mobistar, Telenet, de provincies Oost- en West-Vlaanderen, de Nationale Loterij en anderen.

Op enkele projecten na is Groenhart steeds actief geweest in Zuid-Amerika. Vandaag concentreren de projecten zich in Peru, Ecuador en Bolivia.

Sinds 2010 bezit Groenhart een noordwerking en op dit moment heeft zij in Vlaanderen twee educatieve projecten opgestart.

2.2 Visie

Groenhart vindt dat de natuurlijke rijkdommen in het Zuiden in eerste instantie toebehoren aan de lokale gemeenschappen die er leven. Groenhart vindt het zinvol om processen te stimuleren die ertoe leiden dat de lokale gemeenschappen optimaal en duurzaam kunnen genieten van de voordelen van deze natuurlijke hulpbronnen.

2.3 Missie

Vanuit deze visie en sterk geïnspireerd door het concept van duurzame ontwikkeling wil Groenhart bijdragen tot de genomen engagementen onder de noemer van de 3 Rio-conventies:

- Conventie inzake Biologische Diversiteit (CBD)
- Conventie inzake Bestrijding van de Verwoestijning (UNCCD)
- Conventie inzake klimaatverandering (UNFCCC)

Binnen dit ruime werkingskader, zal Groenhart zich sterker richten op de rol van bos, gezien haar expertise en het belang van bos binnen duurzame ontwikkeling. Bos neemt immers binnen de drie conventies een belangrijke rol in. Bossen zijn de grootste schatkamers van biodiversiteit; ze spelen een belangrijke rol in het fixeren van bodems en dus het tegengaan van verwoestijning; en ook bij de klimaatverandering, zowel wat betreft het tegengaan van als het matigen van het effect van klimaatverandering staan bossen centraal, zeker in het Zuiden.

Groenhart beoogt in het Zuiden activiteiten te ondersteunen met als doel lokale ontwikkeling én:

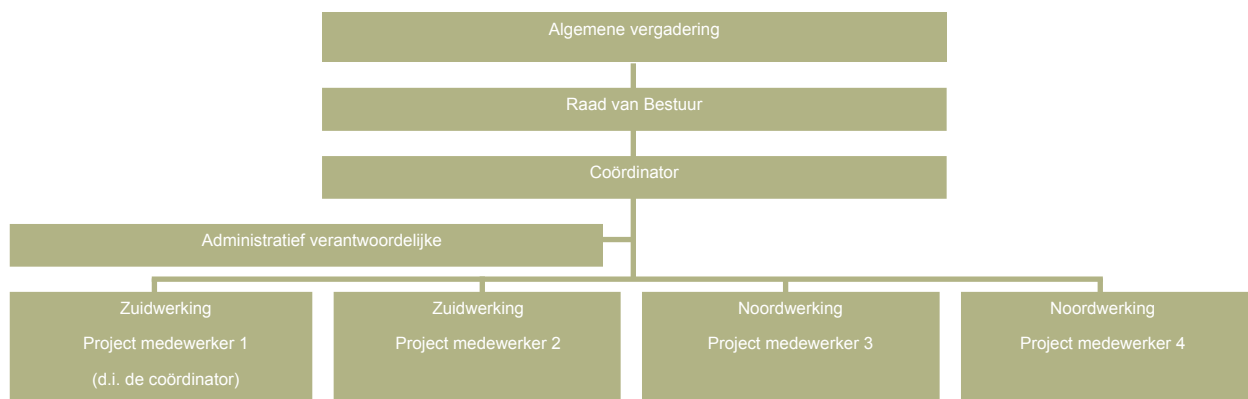
- Natuur- en biodiversiteitbehoud;
- Duurzaam beheer van natuurlijke rijkdommen; en
- Herstel van gedegradeerde gebieden en versterking van de draagkracht van ecosystemen.

In het Noorden wil Groenhart het maatschappelijk draagvlak voor het globaal belang van de bovenstaande thema's vergroten.

3 NETWERK

Groenhart vzw, Vereniging zonder winstoogmerk
Maatschappelijke zetel: Emile Jacqmainlaan 90, 1000 Brussel
Vestigingseenheid: Geraardsbergsesteenweg 267, 9090 Gontrode (Melle)
Ondernemingsnummer: 0479.222.461

3.1 Organigram

3.2 Algemene vergadering

Het hoogste beslissingsorgaan van Groenhart vzw is de Algemene Vergadering (AV). De AV stelt de Raad van Bestuur aan, keurt de jaarrekening goed, geeft kwijting aan de bestuurders en keurt de begroting goed. Ze komt één a twee keer per jaar samen, in 2011 was dit in juni. De AV bestaat uit 34 leden met volwaardig stemrecht.

Ledenregister op 29 juni 2011:

Nr.	Naam & Voornaam	Nr.	Naam & Voornaam
1	Aerts Raf	18	Janssen Noah
2	Aertsen Wim	19	Lauwaert Iris
3	Bauwens Bram	20	Leemans Sabien
4	Bellemans Herwig	21	Lejeune Geert
5	Cuypers Dieter	22	Martín Silva Paloma
6	Daoudi Hicham	23	Meuleman Lieselotte
7	De Beule Kinnie	24	Mollen Frederik
8	Debonnet Guy	25	Muys Bart
9	Desloover Dries	26	Pauwels Frans
10	D'Hulster Mariette	27	Plouvier Dominiek
11	Douterlugne David	28	Thomas Evert
12	De Somviele Bert	29	Van Camp Nancy
13	De Vreese Rik	30	Van Damme Patrick
14	Evenepoel Hilke	31	Van de Velde Joost
15	Eraly Debbie	32	Van Eynde Karla
16	Fosselle Sylvie	33	Van Geit Mone
17	Holvoet Bart	34	Van Vooren Pieter

3.3 Raad van Bestuur

Op de Algemene Vergadering van Groenhart op 29 juni 2011 werd de samenstelling van de Raad van Bestuur bestendigd; de bestuursleden zijn Geert Lejeune (voorzitter), Mone Van Geit (penningmeester), Bert De Somviele (secretaris), Frans Pauwels, Joost Van de Velde en Bart Holvoet.

3.4 Personeel

In het begin van 2011 telde Groenhart vier medewerkers. Met de aanwerving van Sanne Huysmans in september zijn dat er vijf geworden. Lore Nachtergaele zorgt voor een tijdelijke vervanging van Mariette D'Hulster, die in ziekteverlof is. Thibaut Joris vervangt Kinnie De Beule als projectmedewerker. Daarbuiten zijn er geen significante wijzigingen geweest wat betreft omvang, structuur of eigendom bij Groenhart.

2011	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Debbie Eraly	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	95%	95%	95%	95%	95%
Hilke Evenepoel	80%	80%	70%	70%	100%	100%	100%	80%	80%	80%	80%	80%
Mariette D'Hulster	20%	20%	20%	20%	20%	30%	40%	40%				
Lore Nachtergaele								20%	20%	20%	20%	20%
Kinnie de Beule	70%	70%	70%	70%	70%	70%	100%	70%	70%			
Thibaut Joris									70%	70%	70%	70%
Sanne Huysmans									60%	60%	60%	60%

3.5 Groenhart en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen

Het is al lang zo dat Groenhart en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen een hechte band hebben. Uiteraard voelen wij ons verbonden doordat we allebei in de weer zijn met onderwerpen als bosbehoud, bosuitbreiding en duurzaam bosbeheer. Daarnaast zijn we echter ook al jarenlang gehuisvest op dezelfde locatie en hebben we een medewerker die deeltijds voor VBV en deeltijds voor Groenhart werkt.

Ideeën voor een functionele samenwerking bestaan al enige tijd, maar het was in 2011 dat deze ideeën verder uitgewerkt werden en dingen in een stroomversnelling terechtkwamen. Hoewel we ondertussen naar buiten treden onder één naam, BOS+, blijven we twee organisaties in één. We zijn tegelijk een milieuorganisatie die ijvert voor meer en beter bos in Vlaanderen én een ontwikkelingsorganisatie met de focus op bos in het Zuiden en een educatieve werking bij ons.

Meer info vind je op www.bosplus.be.

3.6 Partnerorganisaties

Asociación para la Conservación del Patrimonio Cutivireni, Peru

De activiteiten van ACPC zijn er op gericht om het natuurlijke en culturele patrimonium van de inheemse bevolking in de omgeving van de Cordillera de Vilcabamba te behouden. ACPC en Groenhart werken sinds 2004 samen in het centrale woud van Peru om de capaciteiten van de lokale inheemse gemeenschappen te versterken wat betreft het beheer en behoud van de natuurlijke hulpbronnen en hun terrein, om levenskwaliteit te verhogen, het bos te behouden, de biodiversiteit te beschermen en ecosysteemdiensten te waarderen en beschermen.

Asociación para la Investigación y Desarrollo Integral (AIDER), Peru

AIDER is een niet-gouvernementele, Peruaanse organisatie met meer dan 25 jaar ervaring en zetels verspreid over het land. Ze zijn actief in zowel het kustgebied, de Andes als het Amazonegebied. Hun missie is bijdragen tot het verbeteren van de leefomstandigheden van de rurale bevolking, in harmonie met hun omgeving. Er wordt multidisciplinair gewerkt met expertise in de volgende thema's: bosbeheer, beheer natuurgebieden, herstel van gedegradeerde gebieden, biologische, bosbouwkundige en socio-ecologische inventarisatie, herbebossing, mitigatie van en adaptatie aan klimaatverandering, organisatieversterking, vrijwillige houtcertificatie (ook van gemeenschappen), agroforestry...

Fundación Ecología, Hombre y Desarrollo (Ecohomode), Ecuador

Ecohomode is een lokale Ecuadoraanse ontwikkelingsorganisatie, gevestigd in Azogues, provincie Cañar (Andes), met een tiental jaren ervaring in duurzame ontwikkeling, met de nadruk op duurzaam beheer van de andiene natuurlijke rijkdommen en sensibilisering over het belang daarvan. Zij zijn sinds 2003 een partner van Groenhart.

Fundacion Ecología de la Tierra, Bolivia

Onze Boliviaanse partnerorganisatie Fundación Ecología de La Tierra is een niet-gouvernementele organisatie die werkt rond het thema klimaat met zowel programma's die inspelen op aanpassing aan als het tegengaan van klimaatverandering. Ze zijn werkzaam in zowel Andesgebied, Amazone als Chaco. Ze hebben al enkele jaren ervaring in o.a. herbebossingsprojecten, agroforestry, klimaatprojecten en landbouw projecten (aardappel).

Fundación para la Conservación y el Desarrollo Amazónico (CODEAMA), Ecuador

Lokale Ecuadoraanse ontwikkelingsorganisatie, gevestigd in Puyo, provincie Pastaza (Amazone), met tiental jaren ervaring in duurzame ontwikkeling, met de nadruk op duurzaam beheer van de natuurlijke rijkdommen in het amazonebekken en sensibilisering over het belang daarvan. Sinds 2008 een partner van Groenhart

Mindo Cloudforest Foundation (MCF), Ecuador

Mindo Cloudforest Foundation werd opgericht in 2001 met als doel om vogelhabitat in de Ecuadoraanse Andes te beschermen en te herstellen. Daarbij wordt ook het toerisme voor vogelobservatie gepromoot als alternatieve inkomstenbron voor de rurale bevolking. Sinds enkele jaren heeft MCF zijn werking ook uitgebreid naar klimaatprojecten, gekoppeld aan herbebossing, vooral ondersteund door fondsen die via Groenhart bekomen werden.

Asociación Putumayo (APP), Peru

Sinds 2002 ondersteunt de Putumayo organisatie de initiatieven van de Secoya en Kichwa volkeren in het Noorden van Peru. De focus ligt op organisatieversterking, het opbouwen van de capaciteit van de lokale inheemse organisaties en hun leiders. Bijzondere aandacht gaat naar vrouwen en jongeren. Een tweede pijler is onderwijs: het is essentieel dat jongeren studeren, om zo bij te kunnen dragen tot een duurzame toekomst van het Amazonewoud.

Naturaleza y Cultura Internacional (NCI), Ecuador

Naturaleza y Cultura Internacional is actief als ngo sinds 1997 met als missie het ondersteunen van het behoud van de biologische en culturele diversiteit door fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek, het oprichten en beheren van beschermde gebieden, milieueducatie en duurzame ontwikkeling van de gemeenschappen in de omgeving van de reservaten.

3.7 Lidmaatschappen

Groenhart is lid van

- de Bond Beter Leefmilieu (BBL);
- het Vlaams Overleg Duurzame ontwikkeling (VODO);
- Fair Timber (FSC België) en zetelt in de Raad van Bestuur;
- Ngo-federatie, de Vlaamse federatie van ngo's voor ontwikkelingssamenwerking (toen nog Coprogram)

Voor de projecten van het Vlaams Fonds voor Tropisch Bos (VFTB) werd op het vlak van toezicht en evaluatie van programma's een belangrijke stap gezet door vanaf de oproep van 2010 te werken met het logisch kader als monitoring- en evaluatietool die ook toelaat om de impact te meten. Er wordt hierin gebruik gemaakt van de bekende SMART-indicatoren (Specific, Measurable, Achievable, Relevant en Time-bound). Deze tool zorgt er voor dat de projectaanpak resultaatgericht is, dat de partnerorganisaties hun projectbeheer en verslaggeving beter doordenken en systematiseren en de opvolging eenvoudiger is. Groenhart zorgt er ook voor dat de partnerorganisaties hierin begeleid en ondersteund worden en stuurt bij waar nodig. Het gebruik van deze tool, die jammer genoeg ook heel wat tekortkomingen heeft, zorgt er ook voor dat er bij de tussentijdse verslaggeving makkelijker bijgestuurd kan worden.

Wat betreft de coördinatie met activiteiten van andere actoren: er is regelmatig overleg met Belgische diensten voor ontwikkelingssamenwerking in de landen waar we werken (BTC, DGD) tijdens evaluatiebezoeken. Ook met nationale overheidsdiensten (voornamelijk ministerie milieu en bosbouw en deeldepartementen) en lokale overheden worden tijdens de evaluatiebezoeken overlegmomenten gepland. Op die manier worden de activiteiten van Groenhart vzw afgestemd op de lokale en politieke omstandigheden.

In Ecuador, één van onze focuslanden, is Groenhart vzw ook lid van Fabec, Foro de los actores Belgas de la Cooperación en Ecuador (<http://www.fabec.org.ec>) met een lokale vertegenwoordiger (Herwig Bellemans, vrijwillig) die de bijeenkomsten bijwoont. Deze groep komt regelmatig samen om de acties op elkaar af te stemmen en samen initiatieven te nemen. Zo werd in 2011 onder impuls van Protos, VECO, Trias, FOS en Groenhart een synergetraject met als thema klimaatverandering in Ecuador georganiseerd waar de partnerorganisaties van de verschillende Belgische ngo's aan deelnamen en waar in 2012 verder op gebouwd zal worden.

Door de directe werking met lokale partners en de specifieke aanpak om hen voorstellen tot projecten binnen een bepaald kader te laten indienen wordt er voor gezorgd dat er bij projectvoorstellen zo veel mogelijk op lokale noden wordt ingespeeld.

4.1 Vlaams Fonds Tropisch Bos: lopende projecten (2008 en 2010) en oproep projectvoorstellen (2011)

1. **Verbetering van het beheer van de ecosysteemdienst biodiversiteit in het territorium Waorani van het biosfeerreservaat Yasuní**

Gedurende de laatste 2 jaar heeft Fundación Natura samen met andere actoren de AMWAE (= Asociación de Mujeres Waorani de la Amazonía Ecuatoriana) ondersteund bij het versterken van hun capaciteiten in twee sectoren van het Waorani territorium. Desalniettemin is het noodzakelijk om de ervaring te consolideren en nieuwe elementen die bijdragen tot duurzaamheid aan te brengen, zoals: versterking van beheer en controle van kritische biodiversiteitsrijdommen vanuit deze sectoren; verbetering van lokale productiesystemen in functie van het behoud van bossen door de productie van lokale verfijnde cacao en het beheer van niet-houtige bosproducten; en de consolidering van eerlijke en solidaire commercialiseringsketens voor producten zoals cacao en artisanat dat door Waorani vrouwen gemaakt wordt en inkomsten genereert zonder het bos van Yasuní schade te berokkenen. Met de bijdrage van het VFTB zullen we AMWAE, haar leden en haar gezinnen binnen de betrokken gemeenschappen ondersteunen om de natuurlijke rijkdommen te blijven beheren, hun bossen te behouden en inkomsten voor hun gezinnen te genereren. Door financiële problemen bij de organisatie Fundación Natura wordt de aanvang van dit project uitgesteld en bekeken of TRAFFIC Zuid-Amerika dit kan uitvoeren.

2. **Duurzaam beheer ter bescherming van het Nationaal Park Yanachaga Chemillén met medewerking van het Beheerscomité en de bevolking van de bufferzone.**

Dit project heeft als doelstelling om bij te dragen aan de bescherming van het Nationaal Park Yanachaga Chemillén en de duurzame ontwikkeling van de families in de bufferzone. Het vertrekt van de ontwikkeling van een actief en participatief beheer van het park, geleid door de beheerder, DRIS (Desarrollo Rural Integral Sustentable; Duurzame Geïntegreerde Rurale Ontwikkeling). Een belangrijke veronderstelling is dat bescherming deel moet uitmaken van een collectieve consensus en niet van een verplichting. Daarvoor worden activiteiten gepland in het thema milieu, bescherming van de biodiversiteit en duurzaam beheer van de natuurlijke hulpbronnen. De strategie om te komen tot bescherming en duurzaam beheer is de versterking van de capaciteiten van de directie en administratie van het park, samen met het beheerscomité en de burgermaatschappij, door de gezamenlijke uitwerking van projecten en productieve acties voor socio-economische ontwikkeling. Er wordt gezocht naar het consolideren van een inclusief model voor het beheer van beschermd natuurgebieden dat toelaat dat actoren uit de burgermaatschappij en families in de bufferzone actief kunnen deelnemen aan het beheer van het Nationaal Park. Het project zal aanvangen op 1 april 2012 voor een duur van 18 maanden.

3. **Incienso (wierook), een strategisch natuurlijke hulpbron voor de bescherming en duurzaam gebruik van het bos in het territorium van de inheemse gemeenschap Leco de Apolo en het Nationaal Park Madidi.**

Het gebruik van inciense (wierook) in het gebied waar de gemeenschapsgronden van de Lecos de Apolo en het Nationaal Park Madidi overlappen, is momenteel ongeorganiseerd en houdt geen rekening met duurzaamheidsparemeters op ecologisch, economisch of sociaal vlak. De voorbije jaren is de frequentie van oogsten van deze soort sterk toegenomen, waardoor het natuurlijk herstelvermogen en de kwaliteit van het ecosysteem in gevaar komt. De voordelen die voortkomen uit het gebruik zijn niet gelijk verdeeld. Dit project wil de zones met de hoogste concentratie van inciense lokaliseren, hun staat van bescherming, intensiteit van gebruik deels door lokale families, de geschatte gebruikte oppervlakte, en de huidige beheerstechnieken analyseren. Deze informatie zal verwerkt worden tot een baseline studiedocument en kadaster. Op basis van deze informatie en door workshops met de direct betrokkenen zal een beheersplan ontwikkeld worden, samen met een reglement voor het gebruik van deze hulpbron, volgens ecologische, economische en sociale duurzaamheidscriteria, coherent met de gebruiken van het Leco volk en het beheer van het Madidi Park. De directe begunstigten zullen gevormd worden in de toepassing van het beheersplan en een lokaal monitoringsysteem voor de bescherming van deze hulpbron. Tot slot zal een strategie uitgewerkt worden die de georganiseerde commercialisatie van inciense toelaat en een kosten-batenanalyse, marktstudie en contactname met potentiële opkopers inhoudt met als doel om het grootst mogelijke voordeel te bekomen voor de ongeveer 200 gezinnen die betrokken zijn bij het inzamelen van inciense in de gemeenschapsgronden Lecos de Apolo en het Madidi Park. Het project zal aanvangen op 1 april 2012 voor een duur van 18 maanden.

De projecten die een aanvang namen in 2011 werden ook in 2012 verder gezet:

- **AIDER (Asociación para la Investigación y Desarrollo Integral)** werkt aan een model voor duurzame bosexploitatie van FSC-gecertificeerd hout in drie inheemse Shipibo Konibo gemeenschappen in de regio Ucayali. Dit project draagt bij aan het behoud van tropische gemeenschapsbossen en verbetert de levenskwaliteit van inheemse gemeenschappen in deze Amazonestreek door middel van duurzaam beheer van hun bossen én duurzame productie en handel van hun hout.

- **APP (Asociación Putumayo Peru)** helpt de lokale Secoya en Kichwa gemeenschappen bij het ontwikkelen en toepassen van een duurzaam ontwikkelingsmodel, met het oog op het behoud van de biodiversiteit en het duurzaam beheer van de natuurlijke rijkdommen van dit uitzonderlijke ecosysteem in het Alto Putumayo gebied.

Versterking en uitbreiding van een duurzaam programma van biodiversiteitsbehoud en herstel van ecosysteemdiensten in zes gemeenten in het zuiden van Ecuador door Naturaleza y Cultura Internacional wil met dit project de processen van bescherming en herstel van ecosysteemdiensten versterken en in twee bijkomende gemeenten activiteiten opstarten. De milieudepartementen zullen ondersteund worden door opleiding, uitrusting, steun bij strategische en operationele planning, investeringen in zaadfondsen, verzamelen en verspreiden van informatie, interinstitutionele coördinatie, ondersteuning en medewerking van de Nationale Overheidsdienst Water.

4.2 Telenet investeert in herbebossing met inheemse soorten op gedegradeerde graaslanden in Ecuador

Omgeving herbebossingsgebied in San Geronimo, Noord-Ecuador, met de leider van de plantarbeiders en de gemaaide rijen met nieuw plantsoen op de achtergrond.

In 2011 werd na lang overleg een overeenkomst getekend tussen Telenet en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen voor de aanleg van 500 ha natuurlijk bos in Ecuador. Ter plaatse wordt het project uitgevoerd door Mindo Cloudforest Foundation (MCF). Groenhart is verantwoordelijk voor het projectbeheer in opdracht van de VBV. Op privéterreinen in Mindo, Pedro Vicente Maldonado, Salinas en San Geronimo worden meer dan 500.000 bomen aangeplant op gedegradeerde weilanden. Naast een aanzienlijke opslag van CO₂, zal dit project ook de biodiversiteit in de regio ten goede komen en een positieve sociale impact hebben, o.a. door een toename in lokale tewerkstelling.

Telenet heeft voor de realisatie van dit project een totaal budget van 1.200.000 € toegezegd. Dit project werd op 8 september met een symbolische boomonthulling in het bijzijn van Vlaams minister-president Kris Peeters gelanceerd en aan de pers voorgesteld. Deze mooie samenwerking met Telenet toont ook aan dat de inspanningen van het VFTB wel degelijk een hefboom kunnen zijn voor de samenwerking met bedrijven. De keuze van Telenet om te investeren in deze bosaanplanting is te wijten aan het degelijk voorbereidend werk van deze grote aanplanting, dat dankzij middelen van het VFTB de voorbije jaren gebeurd was.

Telenet streeft een klimaatneutrale bedrijfsvoering na. In eerste instantie neemt Telenet interne maatregelen om de CO₂-emissies te verminderen; daarnaast opteert ze voor een “multi-purpose” herbebossingsproject dat onder andere zal zorgen voor de vrijwillige compensatie van het saldo CO₂-emissies. Er zullen geen emissierechten aangekocht worden maar het project zal wel voldoen aan de Verified Carbon Standard en de Climate, Community and Biodiversity Standard. In november gingen twee onafhankelijke validatoren van Rainforest Alliance samen met projectcoördinator van MCF, Brian Krohnke en Groenhart vertegenwoordiger Debbie Eraly ter plaatse het project valideren.

Tegen eind 2011 stonden in de 5 kwekerijen meer dan 100.000 boompjes klaar en werden de eerste duizenden geplant in Salinas en San Geronimo. Er werden ook al vier arbeidersploegen samengesteld van telkens 10-25 lokale mensen om het huzarenwerk van het aanplanten van boompjes waar te maken. Er werden ook contacten gelegd met Belgische en Ecuadoraanse universiteiten om samen te werken voor de monitoring van dit ambitieuze project met een looptijd van minimaal 30 jaar. Zowel de evolutie in het koolstofgehalte van bodem als biomassa, de veranderingen in biodiversiteit als de sociale voordelen van dit project zullen opgemeten worden.

4.3 Duurzame ontwikkeling van rurale gemeenschappen in het deelrivierbekken van Burgay (Ecuador) – FASE II

Het project is een verderzetting van een eerder door DGD ondersteund project. Het situeert zich in het deelrivierbekken van Burgay in Ecuador, gelegen in de zuidelijke provincie Cañar. Dit bekken is van cruciaal belang voor de watervoorziening van de groeiende bevolking in omliggende steden zoals de provinciehoofdstad Azogues. Vermits dit deelbekken water toelevert aan de Rio Paute, een zeer belangrijke rivier van Ecuador, speelt het indirect een aanzienlijke rol voor vele andere mensen. Het merendeel van de gezinnen die in deze hooglanden leven zijn respectievelijk arme extensieve veetelers- en gemengde landbouwersfamilies. Ten gevolge van armoede en vooral de niet duurzame productietechnieken, die de bewerkbare gronden almaar meer uitputten, wordt meer en meer natuurlijke vegetatie (bos en andere natuurlijke ecosystemen zoals páramo) gekapt voor aanleg van veelal nieuwe graasweiden. Deze mensen weten jammer genoeg niet beter; ze beschikken over weinig relevante landbouw- en/of veeteeltkennis.

Door de teloorgang van het natuurlijke ecosysteem komen de gemeenschappen vanuit de hele regio in een negatieve spiraal. De beschikbaarheid van zuiver en voldoende water, hout en andere bosproducten wordt meer en meer bedreigd en het landbouw- en veeteeltpotentieel vermindert door landdegradatie.

Dit project wil deze vicieuze cirkel doorbreken door zich toe te leggen op duurzaam beheer van de mozaïek van cultuur- en natuurgonden in de hooglanden van dit bekken. Drie zaken staan hierbij centraal:

1. Opzetten van agro-ecologische boerderijen in de landelijke gemeenschappen, opdat zij de productiviteit van hun terreinen optimaliseren, het behoud van hun natuurlijke rijkdommen en ecosysteemdiensten bevorderen en zo de klimaatverandering milderend en de weerbaarheid van hun leefomgeving t.o.v. de gevolgen van klimaatverandering verbeteren;
2. Op gang trekken, versterken en integreren van bestaande milieubeleidsprocessen in rurale ontwikkeling om zo te komen tot een duurzaam beheer van de leefomgeving;
3. Partnerorganisatie ECOHOMODE institutioneel en financieel verduurzamen zodat deze ontwikkelingsorganisatie met ruime visie een sterkere positie heeft om de socio-economische en ecologische ontwikkeling in het deelrivierbekken te kunnen blijven stimuleren en ondersteunen.

4.4 Behoud en duurzaam beheer van strategische ecosystemen in het microwaterbekken van de rivier Tabacay (Ecuador)

Dit project situeert zich in dezelfde context als het project hierboven beschreven. Het stroomgebied van de Tabacay, gelegen in het deelbekken van de Burgay, is de belangrijkste bron van water voor menselijke consumptie voor de urbane sector en de landelijke gebieden van Azogues. Dit microbekken lijdt onder versnelde processen van uitbreiding van landbouw en veeteelt tijdens de jaren 2001-2010; 1.492 hectare van de Andes bossen zijn ontbost en ongeveer 739 hectare van de Andes páramo is omgevormd tot graasland. Een ander probleem in het microbekken is het gebrek aan (technische) coördinatie tussen de verschillende leden van het Beheer-Comité van het stroomgebied van de Tabacay. Hun acties zijn meestal niet zeer effectief en praktijken die gericht zijn op een duurzaam beheer van het gebied kunnen niet rekenen op voldoende politieke steun. Om deze tendensen tegen te gaan had het project 3 strategieën voor ogen:

1. Versterking van het Beheer-Comité van het stroomgebied van de Tabacay; door een efficiënte analyse van openbare en particuliere organisaties over
 - a. de belangen die hen motiveren voor duurzame beheer van het microbekken
 - b. hun invloed met betrekking tot de institutionalisering van een beleid van gezamenlijk beheer van de watervoorraden en
 - c. hun legitimiteit in het besluitvormingsproces.

2. Verspreiding van goede praktijken m.b.t. duurzame landbouw onder het motto “al doende leert men”. Sommige boerenorganisaties voeren momenteel duurzame praktijken uit die bijdragen tot het behoud van water en bodem en die moeten worden gerepliceerd in andere gebieden.
3. Grotere bewustmaking van het belang van de instandhouding van de hooglanden voor de stedelijke bevolking van Azogues; het is nog al te vaak niet geweten door de bevolking van waar hun water afkomstig is, laat staan in welke staat de waterbronnen zijn en met welke bedreigingen ze af te rekenen hebben. Het doel is dus een actievere betrokkenheid van de bevolking op het gebied van instandhouding en duurzaam beheer van bestaande strategische ecosystemen in het micro-bekken.

Tijdens het verloop van het project werd steeds meer afgezien van de eerste strategie omdat er jammer genoeg geen constructieve manier van samenwerking mogelijk bleek met het beheercomité. Het project werd bijgestuurd en heeft dan relatief meer ingezet op strategie 2.

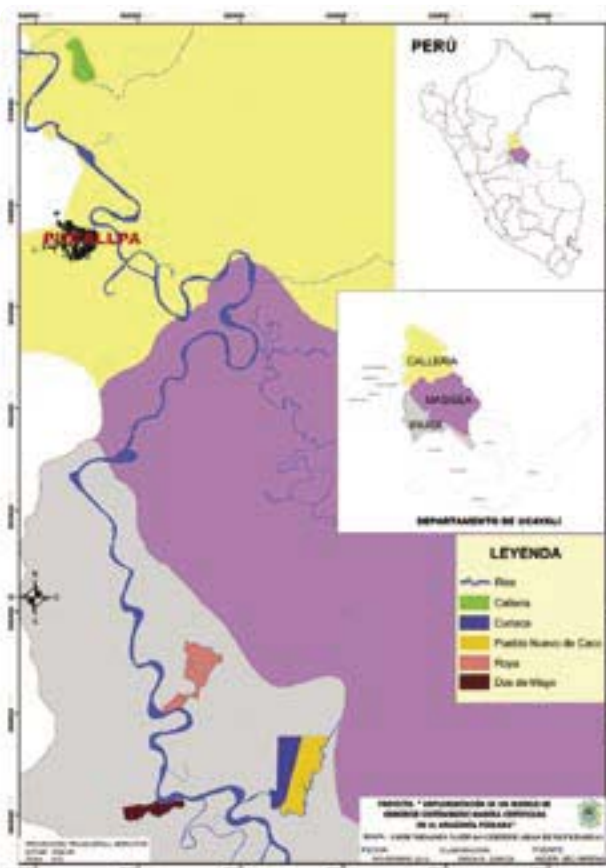
Er is aanzienlijk veel ervaring opgebouwd met basisorganisaties over agro-ecologie (productie en commercialisering) en de nodige inspanningen werden geleverd om de bevolking te sensibiliseren over het lokaal en globaal belang van strategische ecosystemen.

4.5 Implementatie van een model van duurzame handel van FSC-gecertificeerd hout in de Peruviaanse amazone

De specifieke doelstelling van dit project bestaat erin om 5 inheemse gemeenschappen in de Ucayali regio te Peru te ondersteunen bij het ontwikkelen van een model van duurzame handel van liefst FSC-gecertificeerd hout afkomstig uit hun gemeenschapsbossen.

De betrokken dorpelingen van de gemeenschappen Calleria, Roya, Dos de Mayo, Curiaca en Pueblo Nuevo krijgen op regelmatige basis vorming (theoretisch en voornamelijk in de praktijk) over bosbouw en duurzaam bosbeheer, bos- en houtcertificering, verantwoorde houtkaptechnieken, gebruik van machines en apparatuur, groepswerking, beheer en administratie. Er is zo goed als permanente technische assistentie in de dorpen zodat zij, vrouwen en mannen, hetgeen ze aangeleerd hebben ook effectief leren te implementeren en zo hun productie- en commercialiseringeniveau in kwantiteit en kwaliteit verhogen.

Het project beoogt de hele ketenaanpak, van houtproductie tot commercialisering. Veel aandacht is in 2011 ook gegaan naar het operationeel maken van het houtopslag- en verwerkingscentrum te Pucallpa. Er zijn heel wat investeringen gebeurd op vlak van infrastructuur en inrichting opdat daar hout vanuit de gemeenschappen kan opgeslagen, verder getransformeerd, gedroogd en verkocht worden.

Het is niet frequent om op de Peruaanse markt hout uit gemeenschapsbossen te vinden, laat staan FSC-gecertificeerd hout. De eerste honderden m³ hout vanuit de gemeenschappen zijn in 2011 via het opslagcentrum verkocht. Er is hard gewerkt aan de productiezijde. Er is nog zeer veel werk aan de winkel wat betreft commercialisering. Daartoe zijn reeds belangrijke stappen gezet: (1) er is een overkoepelende organisatie opgezet van vertegenwoordigers vanuit de FSC-gecertificeerde gemeenschappen, als spil tussen productie en commercialisering en (2) de fundamenteën zijn gelegd voor het oprichten van een micro-bedrijf dat grotendeels in handen is van deze hout producerende inheemse gemeenschappen zelf. Dit alles om te maken dat deze en in de toekomst ook naburige gemeenschappen beter kunnen leven van de natuurlijke rijkdommen die hen omringen, en dit nog generaties lang.

4.6 Implementatie van een model van duurzame handel van FSC-gecertificeerd hout in de Peruviaanse amazone (2)

Dankzij de ondersteuning van Graco werd in de regio van bovenstaand BTC-project vanaf april 2011 ook de gemeenschap Junín Pablo ondersteund. Er werd voornamelijk ondersteuning gegeven binnen de bos- en houtsector. De nodige inspanningen werden vanwege AIDER, de partnerorganisatie en de lokale doelgroep van houtproducenten, geleverd om hun bosbeheer te doen volgens de FSC-principes. Daarenboven ging ook de nodige aandacht naar andere aspecten van duurzame ontwikkeling: (1) versterking van de gemeenschap (organisatorisch en administratief) en (2) ondersteuning van parallelle inkomsten-genererende activiteiten, zoals de productie en commercialisering van “bijao”, een niet-houtig bosproduct, dat gebruikt wordt in voedselbereidingen, en goed in de markt ligt in de steden.

4.7 “Save the trees”: Versterking van de technische capaciteiten van de Asháninka het betere beheer, bescherming en herstel van de bossen in gemeenschapsbezit in het district Río Tambo (Peru)

Het vierde jaar op rij loopt deze samenwerking in het Rio Tambo bekken, in de provincie Satipo, in Peru, samen met onze partnerorganisatie ACPC. Het project heeft in 2011 voornamelijk ingezet op de volgende 4 pijlers:

1. **Duurzaam beheer van bossen van Asháninka gemeenschappen:** Er werden opleidingen verzorgd aan geïnteresseerden van 17 dorpen over bosbouwgerelateerde en algemene thema's opdat deze dorpingen en zeker hun leiders voldoende kennis hebben om hetzij zelf hun bos duurzaam te beheren, hetzij evenwichtige contracten te maken met commerciële bedrijven zodat zij voldoende 'verdienen' aan hun bos en tegelijk voorkomen dat deze rijkdommen onomkeerbaar vernietigd worden.
2. **Agroforestry:** Er zijn in 2011 in een viertal gemeenschappen ook nog bomen aangeplant. De dorpingen blijven immers zoeken naar een bijkomende landbouwteelt waaruit ze ook inkomsten kunnen genereren. Daarom willen ze cacao leren aanplanten en onderhouden. De nodige vorming werd verleend, want deze teelt is nieuw voor hen. Daarnaast werden er ook bomen aangeplant, die binnen middellange of lange termijn inkomsten zullen leveren uit houtproductie. Door deze activiteit wordt de druk op het bestaande gemeenschapsbos verlicht.
3. **Versterking van de koepelorganisatie van de Asháninka gemeenschappen in dit bekken:** In 2011 werd behoorlijk aandacht geschonken aan het versterken en responsabiliseren van deze organisatie. Zij hebben een aantal activiteiten zelfstandig gestuurd, voornamelijk de vormingen. Het blijft echter moeilijk samenwerken in deze omstandigheden van zeer beperkte infrastructuur, tijdsintensieve en kostelijke verplaatsingen en zwakke communicatie.

4.8 1 miljoen bomen voor de Tropen (Ecuador en Bolivia)

Koffieplant in agroforestrysteem in de Asháninka gemeenschap Anapate, Río Tambo, Peru

Ook dit jaar werd er in de tropen weer lustig aangeplant in het kader van de 1 miljoen bomen-campagne, gecoördineerd door de Vereniging voor Bos in Vlaanderen. In 2011 werden de voorbereidingen voor nieuwe aanplantingen gestart in Ecuador en Bolivia. In Ecuador wordt samengewerkt met de organisatie Naturaleza y Cultura die een integraal project van herstel van antieke wateropvangsystemen combineert met herbebossing met inheemse soorten in samenwerking met de lokale bevolking en overheid in het Zuiden van Ecuador (Catacocha, Paltas). Tegen april 2012 zullen hier 60.000 nieuwe boompjes aangeplant zijn. In Bolivia wordt in de onherbergzame hoogvlakten herbebossing hoofdzakelijk dankzij de fondsenwervende activiteiten van Groenhart op de zomerfestivals. De inzet van de Boliviaanse organisatie Fundación Ecología de la Tierra en de lokale gemeenschap Batallas, 50 km ten Noorden van La Paz, maken de doelstellingen op het terrein waar. Ook hier worden inheemse boomsoorten gebruikt (Kishuara, Buddleja coriácea en Kewiña, Polilepis incana) die aangepast zijn aan de extreme omstandigheden op een hoogte boven 3500 m. Tegen eind 2011 stonden meer dan 110.000 boompjes klaar in de kwekerij om aangeplant te worden. In Peru werden dit jaar met steun van Melitta 6.000 bomen aangeplant in Pangoa in samenwerking met de coöperatie van biologische koffieboeren. Deze Peruaanse aanplanting werd gecoördineerd door de lokale partnerorganisatie van Groenhart, Asociación para la Conservación del Patrimonio Cutivireni.

4.9 Versterking van de 'vereniging van gemeenschappen van het beschermd bos Cubilán' met speciale aandacht voor bijentelers – Azogues (Ecuador)

In 2011 kon dankzij de gemeente Oosterzele de 'vereniging van bijentelers Cubilán', die zich situeert in de provincie Cañar in Ecuador, ondersteund worden. Er werden pollenrijke boomsoorten aangeplant. De leden hebben aangepaste vorming gekregen met betrekking tot productie en commercialisering van honing en ze hebben enkele investeringen kunnen doen om hun honing beter te verwerken en te commercialiseren.

Naast onze zuidprojecten vinden we het belangrijk om gerichte programma's op te zetten om specifieke doelgroepen in Vlaanderen te sensibiliseren rond het belang en de betekenis van tropisch bos, zowel op lokaal als op mondiaal niveau, de noodzaak van duurzaam bosbeheer, de link met klimaatverandering enzomeer. We proberen hen ook bewust te maken van het feit dat zij daar zelf een actieve rol in kunnen spelen.

De uitgangspunten voor deze educatieve programma's sluiten nauw aan bij onze visie en missie en komen voort uit internationaal erkende documenten zoals de Rio-conventies, de IPCC-rapporten, gegevens van de FAO en andere.

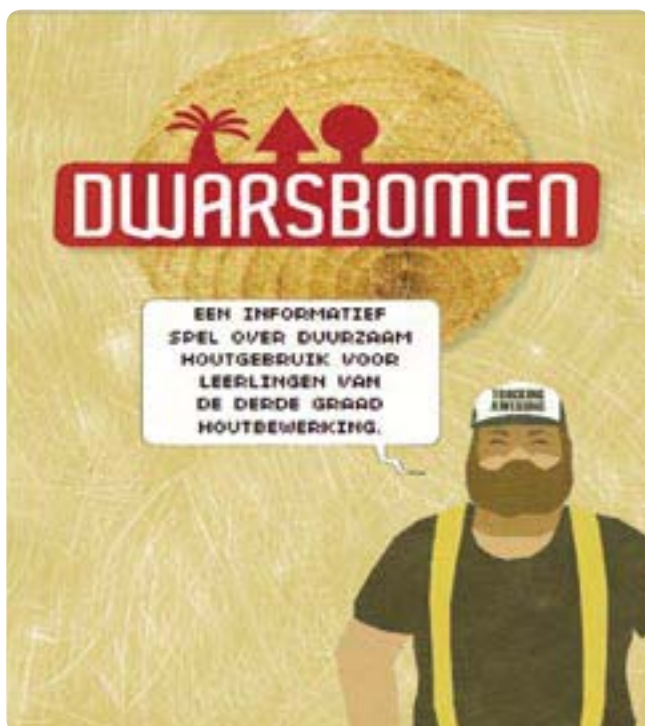
Samenwerking met partnerorganisaties (FSC België, MUS-E, Globelink) en monitoring van de projecten met verschillende relevante actoren zoals MOS, OpleidingsCentrum Hout of Kleur Bekennen zorgen ervoor dat we nauwkeurigheid en consistentie kunnen garanderen.

5.1 Educatief traject voor toekomstige vakwerkers in de houtsector over bos en klimaat in mondiale context

In 2011 is er een mooie vooruitgang geboekt in het eerste educatieve Groenhart-project in Vlaanderen. Dit project is tot stand gekomen met de steun van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking en heeft als partners Globelink, het Centrum Informatieve Spelen (C.I.S.) en FSC België.

Het C.I.S. heeft het spel Dwarsbomen ontwikkeld, vormgegeven en getest in een aantal klassen. Vervolgens werd het spel geproduceerd en gepromoot naar de Vlaamse scholen toe. Wij zijn erg blij met het resultaat en de reacties van leerlingen en leerkrachten zijn unaniem positief. In 2011 zijn er 24 spelbegeleidingen geweest en hebben we in totaal 378 leerlingen bereikt.

Het tweede deel van dit educatief traject hebben we aangepast omdat het betrekken van leerlingen in buitenschoolse activiteiten niet haalbaar was, zo bleek uit een rondvraag.

Het tweede deel van het project focust op de praktijk van duurzaam houtgebruik en heeft de naam 'footprint' meegekregen. Deze footprint wordt in de klas gebruikt bij leerlingen die een werkstuk maken en heeft als doel de verschillende facetten van duurzaamheid aan de jongeren duidelijk te maken op een zeer concrete manier.

De eerste toepassing van de footprint vond plaats in de provincie Limburg bij vijftien scholen die deelnamen aan de Wood Award, een wedstrijd georganiseerd door Bouwunie Limburg. Deze wedstrijd voor toekomstige schrijnwerkers krijgt er op die manier een duurzaam zusje bij, de Green Wood Award, waarbij de prijs gaat naar het meest duurzame werkstuk uit hout.

Deze *footprint* biedt ons de juiste structuur om het verdere verloop van het project in 2012-2013 op te baseren.

5.2 Kleur het bos van je dromen

Logo van het project, bedacht en getekend door de Ecuadoraanse jongeren

Het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) keurde in 2011 een tweede Groenhart-project goed in het kader van het Decreet Ontwikkelingseducatie. Samen met 10 andere projecten, ging in september “Kleur het bos van je dromen” van start, een samenwerking tussen Groenhart, MUS-E Belgium, Codeama en Ecohomode, die loopt tot en met september 2014. Sanne Huysmans is de nieuwe medewerkster voor dit project, hiervoor is ze voor 60% tewerkgesteld. Net als bij “Educatief traject voor toekomstige vakwerkers in de houtsector”, ligt de nadruk op sensibilisering van het Vlaamse doelpubliek, maar ook het traject in Ecuador krijgt flink wat aandacht.

“Kleur het bos van je dromen” focust op de socio-culturele functies van het bos en cultuurbeleving in het Zuiden, het belang van bos voor ontwikkeling wordt benadrukt. In Vlaanderen wordt deze thematiek aangebracht via kunsteducatie, met de expertise en methodologie die MUS-E hiervoor heeft ontwikkeld.

Tijdens een bezoek aan de Ecuadoraanse partners, in oktober, werden de eerste stappen uitgetekend. Het eerste luik van het project speelt zich voornamelijk af in Ecuador. Twee groepen jongeren zullen een digitaal educatief pakket samenstellen waarin de belangrijkste socio-culturele functies van het bos voor hun gemeenschappen in opgenomen zijn. De eerste stappen van dit proces werden dan ook in 2011 gezet.

Later zal dit pakket in een Bosdoos gegoten worden. Vanaf volgend schooljaar zullen MUS-E-kunstenaars in lagere scholen, verspreid over heel Vlaanderen, aan de slag gaan met de Bosdoos. Tijdens een langdurig, artistiek traject zullen kinderen van het vijfde en zesde leerjaar hun eigen, creatieve invulling geven aan het belang van bos in het Zuiden. Maar ook in Ecuador zal het digitaal educatief pakket zijn eigen weg gaan en gebruikt worden in allerlei educatieve contexten. Ecohomode zal bij het project betrokken blijven en het pakket promoten in het Zuiden.

Tot slot zal een blog de volgende drie jaar de uitwisselingen tussen Noord en Zuid, tussen jong en oud, tussen leerling en kunstenaar, tussen de verschillende organisaties en activiteiten, tussen deelnemers en geïnteresseerden stimuleren en documenteren.

Bosmarkt – Bouw een Boom! : resultaat van een namiddag knutselen met de MUS-E-kunstenaars en de aanwezige kinderen

5.3 Werking in Oost-Vlaanderen

In de thuisprovincie van Groenhart hebben we in het kader van de Week van het Bos een filmavond georganiseerd in het Vredeshuis te Gent, in samenwerking met Putumayo vzw, waar we de film 'Amazonia, masato o petr leo' vertoonden.

We namen deel aan het ecologisch filmfestival De Groene Loper, samen met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen, met de film 'Into the Wild'.

We stonden paraat tijdens de Gentse Feesten om de feestgangers iets bij te brengen over onze werking .

Onze mobiele fototentoonstelling (zie volgend puntje) was in Aalst en op verschillende plekken in Gent te zien.

5.4 Spring een gat in de lucht want anders kan de aarde je niet houden

In 2011 werd de fototentoonstelling 'Spring een gat in de lucht want anders kan de aarde je niet houden' in nieuwe, stevige houten kaders gestoken. Deze vernieuwde tentoonstelling reisde rond en belandde tijdens 2011 in Fonky Tuur, African Queen, het noord-zuidcentrum Roeselare, natuur- en milieucentrum De Bourgoyen, de bibliotheek van Aalst, de milieudienst van de gemeente Westerlo, de noord-zuidraad van Izegem en het gemeenschapscentrum Wabo.

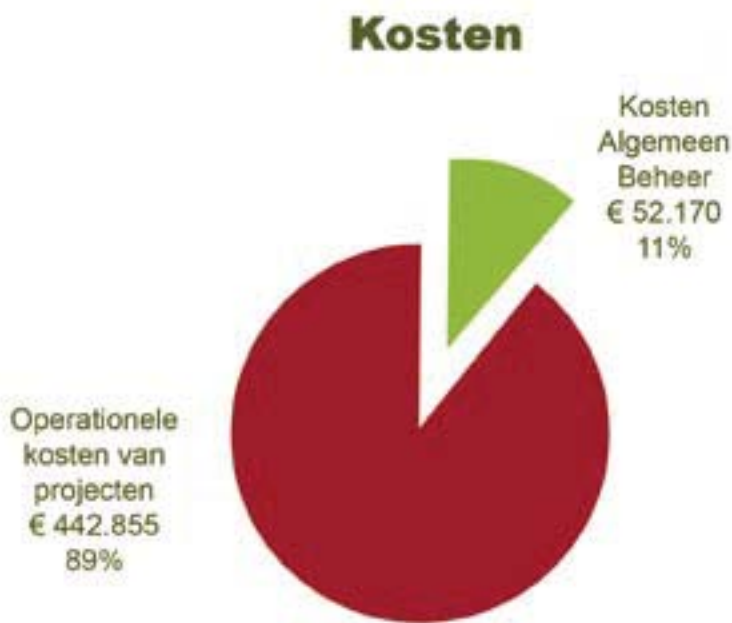

6.1 Resultatenrekening

KOSTEN

De kosten van Groenhart kunnen opgesplitst worden in kosten van de hoofdzetel voor het algemeen beheer en kosten die rechtstreeks verbonden zijn aan de realisatie van de verschillende projecten. Inbegrepen in de kosten voor het algemeen beheer zijn een gedeelte van de personeelskosten (coördinatie en administratie), huur van het gebouw, kantoorbehoeften, boekhouding,

In vergelijking met 2010 (328.434 euro) zijn de totale kosten in 2011 (495.025 euro) met ruim 50 procent gestegen.

KOSTEN ALGEMEEN BEHEER	€ 52.170
Diensten en diverse goederen	€ 30.200
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	€ 18.375
Afschrijvingen en voorzieningen	€ 1.020
Andere bedrijfskosten	€ 182
Uitzonderlijke kosten	€ 391

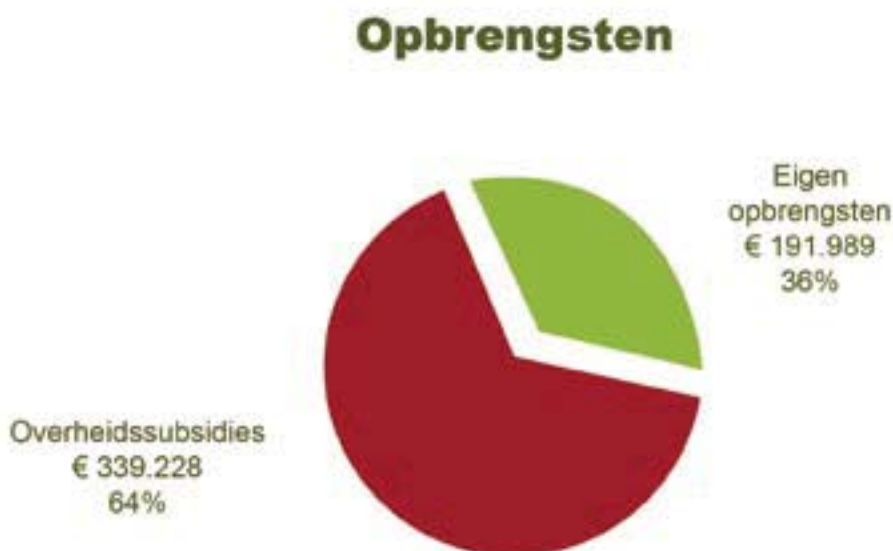
OPERATIONELE KOSTEN VAN PROJECTEN	€ 442.855
Diensten en diverse goederen (dienstreizen, ...)	€ 10.248
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	€ 119.441
Projectfinanciering	€ 313.166

TOTALE KOSTEN	€ 495.025,47
----------------------	---------------------

OPBRENGSTEN

De eigen opbrengsten bedragen 36 procent van de totale inkomsten. De belangrijkste bijdrage is afkomstig van bedrijven, met een aandeel van iets meer dan 95 procent. In deze categorie vormen de relaties met Telenet, Mobistar en GRACO de belangrijkste structurele bronnen.

Net zoals de voorbije jaren blijven overheidssubsidies een belangrijke inkomstenbron. Ze zijn goed voor 64 procent van de totale inkomsten. Toch werd en wordt er binnen Groenhart meer en meer werk gemaakt van een inkomstenstroom via bedrijven.

EIGEN OPBRENGSTEN	€ 191.989
Verkopen	€ 1.916
Particulieren	€ 6.752
Bedrijven	€ 182.584
Andere inkomsten	€ 550
Financiële inkomsten	€ 187

OVERHEIDSSUBSIDIES	€ 339.228
Gemeenten	€ 700
Provincies	€ 6.197
Vlaamse Overheid	€ 175.595
Federale Overheid	€ 156.736

TOTALE OPBRENGSTEN	€ 531.217
---------------------------	------------------

Onze vijf grootste donateurs in 2011 zijn:

Vlaamse Overheid	€ 175.595
Federale Overheid	€ 156.736
Telenet	€ 109.122
Mobistar	€ 30.029
Graco	€ 21.183

In vergelijking met 2010 (328.434 euro) zijn de totale opbrengsten in 2011 (531.217 euro) met ruim 60 procent gestegen.

6.2 Balans

De activa van Groenhart bestaan voor meer dan 99 procent uit vlottende activa. In de meeste gevallen gaat het om contractuele vorderingen op korte termijn die betrekking hebben op de uitvoering van projecten. De passiva van Groenhart bestaan voor 30 procent uit eigen vermogen en voor 70 procent uit schulden.

ACTIVA

Vaste activa	€ 2.507
Materiële vaste activa	€ 1.785
Financiële vaste activa	€ 722

Vlottende activa	€ 342.719
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	€ 64.744
Liquide middelen	€ 198.050
Overlopende rekeningen	€ 79.925

PASSIVA

Eigen vermogen	€ 103.635
Bestemde fondsen	€ 103.635

Schulden	€ 241.591
Schulden op ten hoogste 1 jaar	€ 55.393
Overlopende rekeningen	€ 186.198

Het boekjaar 2011 werd afgesloten met 36.192 euro winst. Deze winst werd verdeeld over het Fonds voor Bosuitbreiding (13.911 euro) en het Algemeen Reservefonds (22.281 euro).

De volledige jaarrekening 2011 wordt neergelegd bij de Nationale Bank van België.

Samen met het Laboratorium voor Bosbouw van de Universiteit Gent en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen, met wie wij een gebouw delen, zet Groenhart zich in om de eigen werking zoveel mogelijk te verduurzamen. Gezamenlijk hebben we ons ingeschreven in het duurzaamheidspact, een engagementsverklaring voor vakgroepen, onderzoeksgroepen, labo's, diensten en afdelingen van de universiteit. Dit aan de hand van 21 vooropgestelde doelstellingen, onderverdeeld in verschillende acties.

Het gaat dan onder andere om het zo efficiënt mogelijk verwarmen van de ruimtes, het dubbelzijdig afdrukken van papier, het gebruik van kraantjeswater in plaats van flessenwater voor vergaderingen en recepties en rationele aankopen en gebruik van elektrische of elektronische toestellen.

Voor meer informatie: <http://www.ugent.be/nl/univgent/welzijnmilieu/duurzaamheidspact>.

Door het plaatsen van tochtstrips en het nauwkeurig afstellen van de thermostaat konden we tegen mei 2011 een daling in het elektriciteitsgebruik van 20% ten opzichte van het vorige jaar realiseren.

Over het individuele energie- en waterverbruik hebben we geen informatie aangezien we, zoals eerder vermeld, het gebouw delen met twee andere organisaties.

Het geschatte papierverbruik in 2011 van VBV en Groenhart samen bedraagt 407 kg, tegenover 462,5 kg in 2010, een daling van 12%. Al het aangekochte print- en kopiepapier is 100% FSC-gerecycleerd papier en draagt het EU Ecolabel.

De meeste personeelsleden maken gebruik van de fiets of het openbaar vervoer voor hun woon-werkverkeer. Voor verplaatsingen in functie van het werk wordt altijd in eerste instantie het openbaar vervoer gebruikt. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt er gebruik gemaakt van Cambio.

Voor een organisatie met een belangrijke zuidwerking is het onvermijdelijk dat er regelmatig verre vliegtuigreizen gemaakt worden. Groenhart onderneemt deze reizen alleen als ze echt noodzakelijk zijn en compenseert de veroorzaakte uitstoot van de reizen via Atmosfair. In 2011 vonden er vier retourvluchten naar Zuid-Amerika plaats en vijf binnenlandse vluchten ter plaatse. De compensatie van deze vluchten vindt plaats in 2012.

7.2 Tewerkstelling

In 2011 stelde Groenhart vijf personeelsleden te werk, goed voor iets meer dan drie voltijdse eenheden. Er zijn vier vrouwen en een man tewerkgesteld. De basissalarissen voor mannen en vrouwen zijn gelijk.

Het personeel bestaat uit één deeltijdse leidinggevende en vier deeltijdse bedienden. Twee medewerkers zijn verantwoordelijk voor de zuidwerking, twee medewerkers staan in voor de noordwerking en een medewerker werkt een dag per week aan (personeels)administratie. Alle medewerkers vallen onder de collectieve arbeidsovereenkomst die geldt voor de sector. In 2011 hadden twee personeelsleden een contract van onbepaalde duur.

In 2011 hebben de Groenhart-medewerkers in totaal 44 uren vorming gevolgd. Dit stemt overeen met ongeveer 16 uur per VTE.

Dit verslag beschrijft de werking van Groenhart van 1 januari tot en met 31 december 2011. Deze verslaggeving gebeurt jaarlijks. Het vorige verslag dateert van april 2010 en kan gedownload worden van de website van BOS+.

In dit verslag beschrijven we de inhoudelijke werking van de organisatie, de financiële resultaten en de sociale- en milieu-impact. Voor dit verslag beperken we ons hoofdzakelijk tot de activiteiten van Groenhart. Partnerorganisaties waarmee Groenhart werkt of financierders worden vermeld en hun activiteiten in het kader van actuele projecten worden beschreven, maar hun inspanningen op het vlak van duurzaamheid behoren niet tot de reikwijdte van dit verslag.

Dit is de eerste maal dat Groenhart de richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving van het Global Reporting Initiative (GRI) volgt, de referentiestandaard voor rapportering over de economische, sociale en milieu-impact van een organisatie. (<http://www.globalreporting.org>)

Dit verslag draagt het zelf toegekende toepassingsniveau C met de inclusie van een aantal sectorspecifieke NGO-indicatoren. Het is onze ambitie om in de toekomst steeds meer indicatoren op te nemen in onze verslaggeving.

Op pagina 30 vindt u een inhoudstafel van alle gebruikte GRI-indicatoren en waar u ze kan terugvinden in dit verslag.

Indien u vragen of opmerkingen hebt over dit verslag kan u terecht bij Thibaut Joris, projectmedewerker bij Groenhart (09/ 264 90 56 of thibaut.joris@groenhart.be).

Global Reporting Initiative, of kortweg GRI, ontstond een tiental jaar geleden als een netwerk van ngo's, bedrijven en overheden. Het opzet was om in de eerste plaats bedrijven aan te zetten om te rapporteren over hun volledige maatschappelijke impact en dus informatie te verschaffen niet enkel over hun financiële resultaten maar ook over hun

milieu-impact en hun sociale impact. Daarvoor werkte GRI een raamwerk voor verslaggeving uit. Hieronder vindt u een overzicht van de GRI-indicatoren in dit verslag, voorafgegaan door de GRI-code en op welke pagina van dit verslag ze terug te vinden zijn.

1. Strategie en analyse	
1.1 Verklaring van de voorzitter	3
2. Organisatieprofiel	
2.1 Naam van de organisatie	4
2.2 Voornaamste producten en diensten	4
2.3 Operationele structuur	5
2.4 Locatie van het hoofdkantoor.....	5
2.5 Aantal landen waar de organisatie actief is	4
2.6 Eigendomsstructuur en rechtsvorm	5
2.7 Doelgroep en betrokken belanghebbenden.....	4,7-8
2.8 Omvang van de organisatie	6
2.9 Significante veranderingen wat betreft omvang, structuur of eigendom	6
2.10 Onderscheidingen toegekend aan de organisatie	neen
3. Verslagparameters	
3.1 Verslagperiode	29
3.2 Datum van het meest recente verslag	29
3.3 Verslaggevingscyclus.....	29
3.4 Contactpunt voor vragen over het verslag	29
3.5 Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag	29
3.6 Afbakening van het verslag.....	29
3.7 Beperkingen voor de reikwijdte/afbakening van het verslag	29
3.8 Verslaggeving over samenwerkingsverbanden	6-8,29
3.13 GRI-Inhoudstafel.....	30-31
4. Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid	
4.1 Bestuursstructuur van de organisatie	5-6
4.2 Heeft de voorzitter een leidinggevende functie?	neen
4.3 Aantal onafhankelijke bestuurders.....	6
4.4 Mechanismen voor inspraak van belanghebbenden	5
4.13 Lidmaatschap van verenigingen	8
4.14 Lijst van groepen belanghebbenden die betrokken werden	5-8
4.15 Basis voor inventarisatie van belanghebbenden	5-8

5. Prestatie-indicatoren

Economisch

EC4	Significante steun van de overheid	24-25
NGO8	De vijf grootste donateurs en de geldelijke waarde van hun bijdrage	25

Milieu

EN1	Totale hoeveelheid gebruikte materialen	27
EN2	Hoeveelheid hergebruikte materialen	27
EN3	Direct energieverbruik door primaire energiebron	27
EN4	Indirect energieverbruik door primaire energiebron	27
EN5	Energie die bespaard is door besparingen en efficiëntieverbeteringen	27
EN26	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten	27

Arbeid

LA1	Samenstelling personeelsbestand	6,28
LA2	Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop	6
LA4	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt	28
LA10	Gemiddeld aantal uren vorming en opleiding per werknemer	28
LA14	Verhouding tussen basissalarissen van mannen en vrouwen	28

Effectiviteit van de programma's

NGO3	Systeem voor opvolging en evaluatie van programma's	9
NGO5	Processen voor het formuleren en uitvoeren van bewustmakingscampagnes	20
NGO6	Coördinatie met activiteiten van andere actoren	9